

Тепер повертаючись до теми статті, можна провести паралель між культурним обміном та цінностями, які покладені в CouchSurfing. Завдяки такому способу подорожування кожен із нас окрім безкоштовного житла, отримує спілкування, відбиток побуту кауча, дізнається певні характерні особливості регіону, міста, країни чи навіть континенту в яку попадає каучсерфер. Кращих порад чи коментарів як від місцевого жителя ви не знайдете ніде, людина яка прожила в цьому місці обов'язково знає ті місця, які є неймовірно цікавими, де не ступала нога звичайного туриста. Ми можемо дізнатися яка була історія цього місця, як проходила історичний прогрес ця територія, з якими труднощами та радощами стикалося населення цієї території. Можемо дізнатися, де знаходиться краще місцеве кафе, чи наймістичніша будівля міста. Всі ці процеси передачі і створюють шлях вирішення культурного обміну, адже ми отримуємо нову інформацію про цей чи інший процес, місто, історію чи навіть їжу місцевих жителів, а цю отриману інформацію ми обов'язково комусь розповімо і вже навіть на цьому первинному етапі відбувається культурний обмін. В той же час, ми також виступаємо особою, що продукує культурний обмін, адже ми так як і кауч несемо певну інформацію, розповідаємо, ті чи інші історичні, побутові чи інші особливості нашої країни. Ось саме тут відбувається цей процес культурного обміну, а не тоді коли ми читаємо про країну (для прикладу) в мережі інтернет, чи відвідуємо популярні туристично «роздуті» музеї.

Я вбачаю, що на сучасному етапі суспільства культурний обмін краще за все проводити в такий спосіб як CouchSurfing, це найпростіший вихід як молоді привити любити культуру, та обмінюватися нею. Адже середній вік подорожуючого каучсерфера це 20-24 р. (за статистикою від 18 до 30 р.) і саме такому віковому населенню найпростіше почати любити культуру та продукувати подальший обмін.

Якщо говорити про українське суспільство, то нашим культурним здобуткам може позаздрити майже кожна країна, адже український народ завжди славився культурними «артефактами». Але як і в більшості країн світу з часом все відійшло на задній план, тому завдяки CouchSurfing можна відродити культурний обмін для початку між самими українцями, а в подальшому з іншими країнами. Це можна зробити в такий спосіб як, на державному рівні підтримувати внутрішній туризм, адже даний показник на 2018 по Україні становить лише 18%, в той же час цей самий показник в США становить – 74%.

Отже, в Україні потрібно активно зайнятися внутрішнім туризмом, це допоможе відновити культурні зв'язки з різними регіонами України та в той же час дасть поштовх на глобальний подальший культурний обмін українців з іншими країнами. Виходячи з основ каучсерфінгу можна зрозуміти, що завдяки подорожам в цей спосіб, то як най краще відбувається культурний обмін, подорожуючі діляться всіма аспектами свого життя і надалі це продукує культурний обмін

Можна зрозуміти, що каучсерфінг це найкращий та й напевно най економніший для подорожуючого спосіб не тільки відпочити, а й культурно збагатитись. Через CouchSurfing відбувається налагодження не тільки культурних аспектів, а інколи і політичних, соціальних і т.д. На сучасному етапі глобалізації всіх процесів які відбуваються, то каучсерфінг це напевно один із феноменів культурного обміну, який ще довгі роки та покоління залишиться і активно об'єднуюватиме людей з різних міст, країн та навіть континентів.

Список використаних джерел

1. Couchsurfing. Retrieved from <https://ru.wikipedia.org> [in Ukraine]
2. Божко Л. Каучсерфінг як особлива філософія мандрівок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/Owner/Downloads/vdakkkm_2016_2_4.pdf
3. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Лардель П. Принимать друзей, отдавать визиты. М.: РГТУ, 2004.
5. Bell D. Tourism and Hospitality [Электронный ресурс] / Bell D. // The sage handbook of tourism studies. – 2009. – P. 19–34. – Режим доступа: http://www.sagepub.com/upmdata/29171_Jamal_Chapter_2.pdf.

УДК 004.774.6Блог:316.77]:070-051(477)

Ладика Ірина Ярославівна

Львівський національний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ БЛОГОСФЕРИ (НА ПРИКЛАДІ ТЕКСТІВ ВІТАЛІЯ ПОРТНИКОВА ТА ПАВЛА КАЗАРІНА)

У науковій статті ми проаналізували особливості блогосфери в українських інтернет-ЗМІ. Ми дослідили історію появи блогу, значення цієї дефініції, особливості блогів, які виділяють дослідники. Ми вивчили тексти Віталія Портникова та Дмитра Казаріна та виокремили характерні риси їхніх блогів, опублікованих в українських нових медіа, порівняли матеріали обох журналістів та визначили їхні спільні та відмінні риси у поданні інформації, тематиці, виборі інформаційних приводів, мови написання текстів.

Ключові слова: блогосфера, блог, журналіст, інтернет-медіа.

Актуальність наукової статті зумовлена активним розвитком блогосфери в Україні. Блоги стають усе популярнішими серед аудиторії, яка намагається знайти у них свіжу інформацію, яку не подають ЗМІ у своїх новинах чи статтях. Практично кожне інтернет-медіа має у себе на сайті розділ «Блоги», куди мають змогу дописувати не лише професійні журналісти, але й фахівці із різних сфер, навіть читачі видання. Водночас багато людей мають власні блоги, де пишуть на важливі для себе теми. Але подання інформації у них, тематика відрізняється від текстів журналістів. Формат блогу передбачає висловлення власних думок, необмежених політикою редакції. У блогів професійних журналістів є низка особливостей, пов'язаних із вибором тем, характером викладу тексту, які поки що є мало досліджені, тому вивчення цих питань є актуальним та своєчасним.

Огляд джерел. Поняття «блог» та його специфіку, жанрові особливості досліджували Б. Потятиник «Інтернет-журналістика», О. Кузнецова «Блог як публічна автокомунікація», С. Квіт «Нові медіа. Масові комунікації», І. Тонкіх «Функції блогів на сайтах українських інтернет-ЗМІ», М. Гаталяк «Особливості блогу як інтернет-жанру». Роль блогів зокрема, та нових медій загалом у здійсненні інформаційно-пропагандистських акцій щодо України досліджував В. Гурковський.

В українському науковому просторі бракує досліджень та розвідок, які б аналізували висвітлення у блогах саме війни, гібридної агресії РФ, тому в нинішніх умовах неоголошеної війни, яка досі триває, наукові статті на таку тематику є актуальними та своєчасними.

Мета наукової статті – виявити особливості української блогосфери в українських інтернет-медіа на прикладі блогів Віталія Портникова та Павла Казаріна.

Завдання:

- 1) проаналізувати останні дослідження з проблематики роботи;
- 2) вивчити корпус публікацій обраних публіцистів;
- 3) дослідити особливості їхніх блогів, спільні та відмінні риси.

Основний матеріал. Блоги на платформах інтернет-ЗМІ користуються популярністю, особливо, якщо їхній автор – публічна людина, відомий журналіст, лідер думок. Щоб почати розмову про феномен блогів та їхню значимість під час висвітлення зовнішньої агресії, варто звернутися до історії. Дослідник нових медій Борис Потятиник пише, що «термін «блог» веде свій родовід від 17 грудня 1997 року, коли Джон Бергер ужив слово weblog (пізніше воно трансформувалося в іменник blog) стосовно свого мережевого журналу Robot Wisdom. Спочатку було дієслівне словосполучення logging the Web, що можна перекласти як «вести в мережі щоденник». Це і відображено у перших визначеннях блога: сайт, на якому автор публікує приватний щоденник зі своїми роздумами і коментарями і, поміж іншого, подає гіперпосилання на інші сайти. Проте відтоді поняття «блог» суттєво розширило своє значення й увійшло в масовий ужиток. Свого часу редакція MerriamWebster назвала «блог» найпопулярнішим (за пошуковими запитами 2004 року)» [1, с. 22].

Сьогодні існує чимало визначень поняття «блог». Найуніверсальніші пояснення дає дослідниця С. Херінг: «веб-сайт, зазвичай підтримуваний індивідуумом, що містить регулярні записи з коментарями, описами подій або іншими матеріалами, такими як графіка або відео. Записи зазвичай відображаються у зворотньому хронологічному порядку». Водночас словник Вебстера дає таке вужче визначення блогу: «мережевий щоденник; персональний хронологічний журнал думок, що публікується на веб-сторінці; також називається веблог» [2, с. 33].

«Чимало інтернет-видань в Україні і світі (наприклад, Українська правда (УП), Кореспондент, Захід.нет) мають рубрику «Блоги». Вести її можуть і журналісти (блог головного редактора УП Олени Притули), і відомі інтелектуали з-поза меж редакцій. За своїм жанром це старі добрі «авторські колонки» або «Щоденники» – рубрики, які здавна практикують у традиційній друкованій періодиці. Правда, тут є щонайменше дві суттєві відмінності.

Перша полягає в тому, що автори блогів на сторінках відомих ЗМІ мають персональний доступ до цього розділу сайту і публікують там матеріали у власній редакції, без втручання ззовні. Тобто внутрішньоредакційної цензури чи редагування зазвичай немає.

Друга відмінність – кількісна. Традиційна паперова газета могла собі дозволити одну-дві авторські колонки. Натомість блогерів тієї ж УП – майже півсотні. Щодня з'являється щонайменше 3-5 публікацій цієї рубрики. Особливі події можуть змусити вийти у світ зі своїми міркуваннями водночас кілька десятків блогерів, оскільки кількісних обмежень, на відміну від традиційних ЗМІ, в інтернет-журналістиці немає.

Отож маємо підстави вести мову про новий розквіт есеїстики і публіцистики на сайтах інтернет-видань» [1, с. 23].

З огляду на аморфність і багатоаспектність блогосфери, можна також говорити про блоги як альтернативу «великим медіа»: вони привертають аудиторію, яка дещо розчарувалась у достовірності та

об'єктивності традиційних ЗМІ. Натомість послуговуються громадянською інформаційною сферою, де панує гасло «Кожний громадянин – репортер» [1, с. 24].

Дослідниця Ірина Тонкіх пропонує розподіляти блоги, які розраховані на масову аудиторію, на професійні та аматорські: «Такі блоги можуть існувати на окремому блог-хостингу або на сайтах інтернет-ЗМІ, як, наприклад, у випадку з мережевими виданнями «Українська правда» та «Кореспондент.net». На сайтах ЗМІ цей тип блогів виконує функції персональних рубрик та авторських колонок журналістів, читачів та гостей видання – відомих політиків, культурних діячів, політологів, економістів тощо».

Тривалість існування блогів у значній мірі залежить від цілей автора та від рівня їх усвідомлення. Наприклад, авторські блоги журналістів витримують перевірку часом через конкретність завдань, що ставить перед собою автор, через високий рівень професійної майстерності та через поступове формування більш-менш стійкої аудиторії відвідувачів, що регулярно переглядають нові записи блогера.

Блоги надають набагато більшу свободу для творчості, ніж традиційна журналістика, оскільки не мають обмежень ні у змісті, ні у формі, ні в обсязі або кількості публікацій, ні у часі написання. Окрім того, форма щоденника дозволяє зберігати відверту суб'єктивність позиції та експресивність оціночних суджень. Тому саме блоги – як читацькі, так і журналістські – наявні майже у всіх онлайн-ЗМІ [3].

Водночас ми не можемо погодитися із твердженням дослідниці: «Функція інформування завжди була однією з головних функцій ЗМІ, проте останнім часом вона набула особливого значення. Це пов'язано із швидким розвитком нових технологій, які дозволяють висвітлювати новини надзвичайно оперативно, майже одночасно із самою подією. Відповідно, одним із першочергових завдань блогів на сьогодні стає оперативне повідомлення про суспільно значущі події». На нашу думку, **першочергове завдання блогів сьогодні – це оцінка явищ та подій їхніми авторами, оприлюднення власної думки на ті чи інші ситуації у суспільстві**. Ми живемо у світі, перенасиченому інформацією та повідомленнями про події. Оперативність більше не є визначальною, адже нею володіють практично усі. Зараз триває боротьба за увагу аудиторії, саме тому такими важливими є блоги – адже саме їхні автори своїми думками, часто свіжими та небанальними, можуть заволодіти увагою читачів. Бо люди володіють інформацією, але не знають, що робити із цією величезною кількістю фактів, як їх інтерпретувати, які висновки зробити. І тут на допомогу можуть прийти блоги, яку пропонують свою оцінку поточних подій і допомагають користувачам зорієнтуватися у вирі інформації.

Якщо у традиційних ЗМІ тематику і проблематику видань визначали виключно професійні журналісти, нові медіа надають таку можливість своїм читачам, що також сприяє розвитку громадянської журналістики. За спостереженнями І. Фомічової, формування інформаційного «порядку денного» у блогах веде за собою і визначення основних ціннісних пріоритетів, тобто блоги одночасно виконують ціннісно-регуляторну функцію.

Для блогерів-журналістів функція соціальної організації та соціальної участі (форуму) набуває особливого змісту через те, що за реакцією читачів можна визначити ступінь актуальності теми, важливість тих чи інших проблем, формувати коло найбільш болючих питань, що потребують нагального вирішення. Найбільш резонансні публікації дозволяють окреслити перспективи подальших журналістських розвідок і обрати теми для наступних випусків інтернет-видання. У такий спосіб аудиторія може впливати на формування контенту ЗМІ» [3].

Блогосфера (сукупність усіх інтернетових блогів як спільнота) стала потужним конкурентом традиційних ЗМІ і, відповідно, значним важелем впливу на громадську думку. Перевага блогів над традиційними ЗМІ є незаперечним фактом. Завдяки високій конкурентоспроможності блогів у їхньому середовищі «природний відбір» відбувається набагато швидше, ніж серед традиційних ЗМІ. Випуск нової газети або робота нової радіостанції вимагає значних витрат коштів і часу. Створення блогу потребує незначних витрат коштів і часу. В умовах високої конкуренції блогери працюють набагато оперативніше за традиційних журналістів, оскільки вони на відміну від традиційних сайтів не звертають особливої уваги на грамотність, правильність побудови фраз, технічне оформлення тексту. Крім того, блогери розташовують на своїх сторінках безліч лінків на сторонні сайти й блоги, допомагаючи відвідувачам шукати інформацію і швидше реагувати на події. Також блогосферу активно використовують у мережових війнах [4, с. 139-140].

Для аналізу ми обрали усього шість текстів – три блоги Віталія Портникова та три – авторства Павла Казаріна.

Віталій Портников – український журналіст та публіцист. Народився в 1967 році в Києві. Закінчив факультет журналістики МДУ. Працював парламентським кореспондентом «Молоді України», колумністом низки українських, російських, білоруських, польських, ізраїльських, латвійських газет та інтернет-видань. Також є засновником і ведучим телевізійної дискусійної програми «Політклуб», що виходить зараз в ефірі телеканалу «Еспресо». У російській редакції Радіо Свобода веде програму «Дороги до свободи», присвячену Україні після Майдану і пострадянському простору. З 1991 року співпрацює з Радіо Свобода.

У своєму блозі «**Керченська криза і глухий кут Євросоюзу**» [5] Віталій Портников аналізує неготовність Європейського Союзу активно відповідати на демонстративне порушення Росією міжнародного морського права. Автор показує свою обізнаність із поточними подіями на світовій арені, наприклад, рішенням Литви розширити «чорний список» російських громадян у відповідь на дії Москви у Керченській протоці, заявою міністра закордонних справ Німеччини про те, що небажання його країни виступити з ініціативою про нові санкції пояснюється прагненням досягти деескалації конфлікту. Віталій Портников намагається відповісти на гіпотетичне запитання читачів: «А чому ж санкції не посилюють?» Він оперує інформацією про внутрішній неспокій у ЄС, неможливість досягти консенсусу поміж його членами. Також журналіст робить власні прогнози – Путін відчує свою безкарність, піде у наступ, тому ЄС все одно доведеться впроваджувати нові санкції. Окрім того, політичний коментатор опонує главі німецького МЗС: «*Поступки Кремлю – це зовсім не дорога до деескалації. Це дорога до ескалації*».

У блозі «**Війна – це випробування єдністю**» [6] Віталій Портников аналізує реакцію нашого суспільства на обстріл та захоплення українських військових кораблів росіянами. Журналіст різко критикує та засуджує позицію тієї частини співгромадян, які вважали, що «*власна влада «організувала» разом із Путіним обстріл власних кораблів або просто спровокувала бідних росіян і ті змушені були стріляти*». Він називає таке ставлення то подій «діагнозом»: «*діагноз не просто недовіри, діагноз неповаги до власної країни*». Блогу притаманна **афористичність**: «*Тимошенко – це не Україна. І Порошенко – це не Україна. Україна – це ми з вами*» та **численні риторичні запитання автора**: «*Та що ж з нами, співвітчизники? Невже розмови про примарну перемогу або примарну поразку Порошенка на виборах для нас важливіше, ніж чинити опір акту неприхованої агресії і мати можливість засудити його на міжнародному рівні? Невже ми не повинні діяти, щоб протистояти новим агресивним нападам? Або, якщо Порошенко раптом переможе, так і Україна нам не потрібна? Може, наша Україна – це Тимошенко? Зеленський? Вакарчук?*»

У своєму блозі «**Війна на Донбасі та «нормандське» зістрибування Лаврова**» [7] Віталій Портников аналізує заяви російської сторони, присвячені «нормандському формату», точніше, неможливості проведення переговорів у такому форматі. Автор демонструє свою **обізнаність із російським зовнішньополітичним дискурсом**, зокрема, заявами Сергія Лаврова, ситуацією із перемовинами Росії з американським представником Куртом Волкером. Політичний коментатор робить висновок, що Росія затягує будь-які переговори. Віталій Портников підсумовує, що «*справа у небажанні Кремля йти з Донбасу, в прагненні закріпити «статус» «народних республік» просто за допомогою політики докочаних фактів, за допомогою часу*». Також журналіст демонструє свою **ерудованість та володіння історичним контекстом**, він наводить як приклад Радянський Союз: «*адже Сталін теж нізвідки не йшов, а тільки приходив. І Хрущов, і Брежнев. І навіть Горбачов не хотів нізвідки йти – ні з Балтійських країн, ні з України. Радянський Союз – потрібно віддати йому належне – нізвідки не пішов. Він просто розвалився*».

Отже, підсумувавши усе вищесказане, можемо зробити висновок, що характерними рисами блогів Віталія Портникова, які присвячені війні РФ, є:

- інформаційний привід для кожного блогу;
- стислість висловлювання – обсяг тих текстів, які ми проаналізували, від 2245 до 3345 знаків із пробілами;
- афористичність – наявність коротких красномовних висловів;
- володіння не лише сучасним контекстом, але й історичним, наведення прикладів, приміром, про СРСР;
- вживання суспільно-політичної лексики, у тому числі – неологізмів «*більше немає ніяких «іхтамнетов»*».

Павло Казарін – це український журналіст та публіцист. У 2005 році закінчив Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського. Працює у медіа з 2004-го року. Зараз співпрацює із «Українською правдою», «Крим.Реаліі».

У своєму блозі «**Країна маминої подруги**» [8] Павло Казарін наводить красномовні факти з історії країн, на які ми звикли рівнятися, коли говоримо про подолання російської агресії, Фінляндії та Ізраїлю. Автор намагається довести, що немає прямої дороги від війни до благополуччя, а сучасне становище України – не таке уже й плачевне, адже ті країни пережили й значно гірші умови. Варто звернути увагу на заголовок, у якому журналіст обіграв жарт про «сина маминої подруги», який завжди ідеальний та якого завжди ставлять у приклад: «*Як відомо, син маминої подруги розумний, спортивний, ввічливий та турботливий. І не існує*». Павло Казарін демонструє знання з історії тих країн, про які пише, наводить точні цифри, відсотки, а також подає активні посилання на інші тексти, для зручності сприйняття ділить текст на підзаголовки.

У своєму блозі «**Керченський іспит**» [9] Павло Казарін аналізує причини та наслідки трагедії у Керчі, коли студент розстріляв своїх однокурсників: «*Керченський розстріл не існує поза війною та*

анексією – ми вписуємо його у звичний та знайомий контекст. Щоб зробити звичні та знайомі висновки». Автор критикує тих, хто бачив у цій події «руку Києва» чи «руку Кремля», бо насильство буває не лише політичним, але й абстрактним, побутовим. Як у конкретно цьому випадку. Журналіст демонструє свою обізнаність з історією, схожими трагедіями в інших країнах, зокрема, розстріл у школі «Колумбайн» та у В'єтнамському політехнічному інституті. Ще одна важлива проблема, якої торкається блогер – це реакція на розстріл у Криму в Україні, а глобальніше – ставлення українців на материковій частині нашої країни до жителів півострова: *«український обиватель досі не визначився, хто живе на окупованих територіях – заручники анексії чи її архітектори. Якщо заручники – траур повинен бути. Якщо архітектори – можливі варіанти»*. Але тут важливіша реакція влади, адже, якщо вона висловлює співчуття, то дає сигнал міжнародному співтовариству, що Крим – це Україна. І спостерігачі зовні тоді будуть знати, з ким солідаризуватися, куди нести квіти, кому співчувати. Проте, автор із жalem констатує, що *«Крим залишився на периферії громадської уваги в Україні. Його навіть немає у повісті кандидатів у президенти»*. На думку Павла Казаріна, це стратегічний програш нашої країни, адже стосунки з Кримом – це тест на зрілість. Ми не можемо впливати на життя на півострові, але можемо про нього пам'ятати.

У своєму блозі *«Криві дзеркала»* [10] Павло Казарін розмірковує над феноменом «ЛДНР». Він пропонує гіпотезу, що насправді ці гібридні утворення – це проекція того, як Росія бачить Україну. Адже «народні республіки» – штучні утворення, так само й *«Україна з погляду російського шовініста – це штучний проект, який створив Захід в момент слабкості Росії»*. У цьому тексті бачимо чіткі висновки із публічних виступів політиків України та Росії: *«Україна точно знає, що їй протистоїть не Донецьк, не Луганськ, а Росія. А Росія переконана, що воює не з Україною, а із заходом»*. Павло Казарін вживає психологічний термін «проекція», демонструє власну обізнаність та ерудицію в історії, оперує фактами, зокрема про те, що «голова Верховної Ради СРСР Анатолій Лук'янов був автором концепції створення дзеркальних сепаратистських анклавів у відповідь на центробіжні настрої у республіках». Також наводить у приклад і сучасні заяви російських політиків, тобто автор стежить за теперішнім російським політичним дискурсом». Впадає в око образність висновків журналіста: «Росія лежить на кушетці психотерапевта і розповідає про те, яка глибока її персональна кроляча нірка» та риторичні запитання: *«Хто сказав, що тим й іншим не можуть страждати цілі держави?»*.

Отже, підсумовуючи усе сказане вище, можемо зробити висновок, що особливостями блогів Павла Казаріна про воєнну агресію Російської Федерації є:

- теми текстів створені не за конкретними інформаційними приводами, а як реакція на теми, які обговорюють у суспільстві, що вказує на стеження автора за порядком денним;
- лаконічні та цікаві заголовки, які часто є алюзіями або метафорами, приміром «Країна маминої подруги», «Криві дзеркала»;
- активне використання у текстах фактичного матеріалу, точних чисел;
- використання підзаголовків для кращого сприйняття матеріалу;
- оперування історичним фактажем та психологічними термінами для висловлення власної думки.

Якщо порівнювати блоги Віталія Портникова та Павла Казаріна, то можемо зробити висновки, що обидвоє журналістів пишуть про війну не прямо, а опосередковано, розповідають про неї крізь призму актуальних подій. Обоє використовують фактичний матеріал, історичні алюзії, а не лише викладають власні думки. Відмінними у їхніх текстах є насамперед **мова** – Віталій пише українською, Павло – російською, **обсяг блогів** – у Віталія Портникова вони значно коротші, **приводи до написання** – у Портникова це конкретні події, у Казаріна – думки, які стають приводами для суспільних дискусій.

Отже, здійснивши дослідження на тему «Висвітлення воєнної агресії РФ в українських нових медіа», можемо зробити висновки, що блоги користуються значною довірою у суспільстві, адже асоціюються у споживачів із викладом справжньої, нецензурованої думки людини. Особливо це стосується блогів журналістів, які ми аналізували, адже їх сприймають як лідерів думок, до їхніх суджень прислухаються, їм довіряють. З одного боку, це накладає більшу відповідальність на авторів, а з іншого – формат блогу дає їм можливість розкрити свої погляди, не обмежувати себе редакційною політикою, адже це не стаття, а редакція, як відомо, може не поділяти думок, висловлених у блогах.

Перспективи подальших досліджень. У майбутньому можна збільшити джерельну базу наукової статті – проаналізувати більше текстів журналістів, а також дослідити блоги не лише Віталія Портникова та Павла Казаріна, але й інших українських політичних журналістів та журналісток – Юлії Мостової, Сони Кошкіної. Усе це надасть ширшого бачення того, якою є блогосфера в Україні.

Список використаних джерел

1. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. / Борис Володимирович Потятиник. – Львів : ПАІС, 2010. – 246 с.
2. Гаталія М. Особливості блогу як інтернет-жанру [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eprints.ua.edu/5990/2/7.pdf>
3. Тонкіх І. Функції блогів на сайтах українських інтернет-ЗМІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/1011/1/Tonkikh_Functions_of_blogs.PDF

4. Гурковський В. Нові (конвергентні) медіа у здійсненні інформаційно-пропагандистських акцій щодо України. – http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2015_16_10
5. Портников В. Керченська криза і глухий кут Євросоюзу. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/29644500.html>
6. Портников В. Війна – це випробування єдністю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://espreso.tv/article/2018/11/26/vitaliy_portnykov_viyna_se_vuprobuvannya_yednistyu
7. Портников В. Війна на Донбасі і «нормандське» зістрібування Лаврова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/portnikov-normandske-zistrybuvannya-lavrova/29475954.html>
8. Казарін П. Країна маминої послуги [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/articles/2018/10/28/7196342/>
9. Казарін П. Керченський іспит [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/articles/2018/10/20/7195701/>
10. Казарін П. Криві дзеркала [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pravda.com.ua/articles/2018/09/23/7192807/>

УДК 378

Сорока Наталя Анатоліївна

Кандидат психологічних наук, доцент

Національний юридичний університету імені Ярослава Мудрого

Щокіна Тетяна Миколаївна

Кандидат філологічних наук, доцент

Національний юридичний університету імені Ярослава Мудрого

НАВЧАННЯ УСНОГО МОВЛЕННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Статтю присвячено проблемі навчання студентів немовного вузу навичкам говоріння. Описуються основні методи навчання. У статті розглянута та обґрунтована необхідність використання дискусійних методів в процесі навчання навичкам усного мовлення. Автори статті виділяють два типу дискусії: спонтанну і заплановану.

Ключові слова: дискусія, спонтанна дискусія, запланована дискусія, навчання говорінню.

Актуальність теми та постановка проблеми. Людина, особливо молода людина, має надзвичайно високу здатність до вивчення іноземних мов через свої психофізіологічні характеристики, притаманні віку. Для вивчення іноземних мов існує широкий спектр можливостей: вивчати самостійно, відвідувати мовні курси, використовувати сучасні технології, вивчати іноземну мову у вищих навчальних закладах.

В епоху глобалізації і науково-технічного прогресу все більша кількість людей залучається до процесу вивчення англійської мови, володіння якою є для них необхідним фактором задля поглиблення своїх знань в сферах науки і техніки, бізнесу, освіти, суспільного життя. Надзвичайно важливою є роль англійської мови як засобу міжнародного спілкування для фахівців з вищою освітою в будь-якій сфері діяльності. Молоді спеціалісти вважають, до володіння іноземною мовою на досить високому професійному рівні буде сприяти досягнення успіху та побудові успішної кар'єри в їх професійній діяльності. Уміння спілкуватися з діловими партнерами за кордоном, вести переговори самостійно, запобігаючи послуг перекладача, виходить на перший план в процесі вивчення іноземної мови. Безумовно, кожна особистість має свою власну мету оволодіння іноземними мовами: для одних пріоритетом виступають розвинені навички говоріння, для інших – письмової мови і письмового ділового спілкування. Деякі особи вивчають мову в професійних цілях, наприклад, щоб робити презентації іноземною мовою або вести переговори. Іншим достатньо володіти іноземною мовою на побутовому рівні для спілкування з іноземцями. Але всі без виключення вважають, що оволодіння навичками говоріння виступають основним фактором опанування та володіння іноземною мовою.

На підставі зазначеного вище можемо стверджувати, що навчання іноземної мови передбачає формування комунікативної компетенції – здатності до іншомовного спілкування, необхідної для міжкультурного спілкування. Отже, однією з основних задач викладача вищої школи є сформувати у студентів такі комунікативні компетенції, як розуміння і створення іншомовних висловлювань відповідно до конкретної ситуації спілкування, мовленнєвого завдання і комунікативного наміру.

Мета даної статті – запропонувати найбільш ефективні форми і методи навчання студентів говорінню англійською мовою на заняттях у вищій школі. У процесі цієї роботи будуть розглянуті деякі основи комунікативного спілкування, подано коротку характеристику діалогічного і монологічного мовлення. Автори пропонують аналіз проблем, які виникають в процесі навчання говорінню і спробують надати варіанти їх вирішення.

Викладання основного матеріалу. Слід виділити три головні причини, через які викладач повинен постійно залучати студентів до процесу говоріння на занятті. Перша причина полягає в тому, що завдання на говоріння є для них «репетицією», можливістю практикувати життєві розмовні ситуації в аудиторії, в